

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemati nedelje in praznike. — Inserati do 30 pettih din 2.—, do 100 vrst din 2.50, od 100 do 300 vrst din 3.—, večji inserati pettih vrst din 4.—. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji din 12.—, za inozemstvo din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica 8. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODROUZNICE:

MARIBOR, Grajski trg št. 8. — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. tel. št. 26. — JESENICE, Ob kolodvoru 101. —
Račun pri poštnem Cekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

JUGOSLOVENSKO-RUMUNSKI LESNI KARTEL

Po vzorcu agrarnega bloka se namerava osnovati lesni kartel — Rezultat dunajske konference — Združitev nacionalne lesne industrije

Beograd, 20. marca. Kakor smo že poročali, so se te dni vršila na Dunaju pogajanja med jugoslovenskimi in rumunskimi lesnimi izvozniki in industriji o osnovanju skupnega lesnega kartela. Od poučne strani je dobil vaš dopisnik o tej za vso našo lesno industrijo velevažni akciji naslednje informacije:

Na inicijativo jugoslovenske lesne industrije se je vršila dne 2. marca v Beogradu anketa o krizi lesne industrije, na kateri se je obširno razpravljalo tudi o ukrepih, ki bi bili potrebni za omiljenje te krize in ozivljenje izvoza našega lesa. Med drugimi je bilo na tej anketi tudi predlagano, naj bi naši lesni industriji stopili v stike z rumunskimi in se z njimi dogovorili o skupni akciji, slično dogovoru o agrarnih pridelekih.

V to svrhu so se pred dnevi sestali na Dunaju jugoslovenski in rumunski delegati, zastopniki največjih lesnih industrij, kakor »Našičke dd., Si-

pada« in drugih, z direktorjem »Šipada« dr. Omanskim na čelu. Od rumunske strani so se udeleževali dunajski pogajanje zastopniki največjih rumunskih koncerrov kakor Črbelkoncerna, Foreste Romane in drugi.

Dunajska konferenca je bila v glavnem informativnega značaja. Predvsem je šlo za vprašanje tesnejše sodelovanja na srednjeevropskih lesnih tržiščih in na tržiščih s Sredozemskim morjem. Konferenci se je pokazalo, da vlada na obeh straneh za to stvar največje zanimanje. Soglasno je prišlo do zaključka, da je treba tak v Jugoslavijo in Rumunijo. Oni del, ki bo odpadel na Jugoslavijo, se bo nato po internem sporazumu razdelil med veliko, srednjo in malo lesno industrijo. V tem smeri se sedaj nadaljuje akcija za osnivanje lesnega kartela.

Direktor »Šipada« dr. Omanski, ki se mudi sedaj v Beogradu, da informira o tej akciji merodajne vladne kroge, bo odpotoval prihodne dni v Sarajevo, da se dogovori s tamoznimi organizacijami lesne industrije, nato pa odpotev v Ljubljano, da storiti v stike s slovenskimi interesenti.

žili v enotno interesno skupino, v kolikor to ni že izvedeno doslej. Ko bo izvedeno, se bodo nadaljevala pogajanja na Dunaju ali pa v Švici.

Sam sporazum je zamišljen na naslednji osnovi: 1. Določitev posameznih področij. 2. Določitev kvot in sklenitev posebne carinske konvencije. Pri določitvi kontingentov se bo najprej razdelil kontingenčni izvoz lesa med Jugoslavijo in Rumunijo. Oni del, ki bo odpadel na Jugoslavijo, se bo nato po internem sporazumu razdelil med veliko, srednjo in malo lesno industrijo. V tem smeri se sedaj nadaljuje akcija za osnivanje lesnega kartela.

Direktor »Šipada« dr. Omanski, ki se mudi sedaj v Beogradu, da informira o tej akciji merodajne vladne kroge, bo odpotoval prihodne dni v Sarajevo, da se dogovori s tamoznimi organizacijami lesne industrije, nato pa odpotev v Ljubljano, da storiti v stike s slovenskimi interesenti.

Nova evropska gospodarska politika

Budimpešta, 20. marca. Ministrski predsednik grof Bethlen je senci sprejel depurtacijo madžarskih gospodarskih krogov ter med drugim izjavil, da bo moralno priti po neuspehu ženevske carinske konferenčne do popolnoma nove orientacije gospodarske politike v Evropi. Izkazalo se je, da bo moralno priti do sporazuma med agrarnimi in industrijskimi državami na osnovi preferenčnega sistema in bo treba v to svrhu skleniti popolnoma nove trgovinske pogodbe.

Nemški vojni minister o razorožitvi

Berlin, 20. marca. AA. Državni obrambni minister dr. Groener je v razpravi o proračunu svojega resora govoril tudi o vprašanju razorožitve.

Dejal je, da hoče načrt razorožitve, kar ker je bil predložen na zadnjem zasedanju Društva narodov v Ženevi, zaslepiti javnost o oboroževanju in nesporazmerju vojaških sil med evropskimi državami. Inozemstvo si ne bi smelo delati iluzijo o tem, kakšne so posledice takega reševanja razorožitvenega vprašanja v nemškem narodu. O vseh, ki krožijo v inozemstvu o tajnem oboroževanju Nemčije, je dejal, da jim ne verjamejo niti oni, ki jih razširijo. Smešno je tudi, ako inozemski krogi tolmačijo izdatke Nemčije za popravilo svoje mornarice v Vzhodnem morju kot zadržek za razorožitev.

Atentat na fašističnega agenta v Bruslju

Bruselj, 20. marca. Včeraj popoldne je bil sredi mesta izvršen misteriozen zločin. Ko je italijanski trgovski potnik hotel stopiti v neko gostilno, je pripeljal mimo neki avtomobil, ki se je za hip ustavil. Že v naslednjem trenutku je oddal potnik lega avtomobila na omenjenega Italijana tri revolverske strele in ga smrtno nevarno ranil. Avtomobil je nato z največjo naglico oddrljal dalje in ga doslej še niso mogli izslediti. Ranjenega Italijana so prepeljali v bolnico. Kakor domnevajo gre za fašističnega agenta in misijo, da ima ta napad politično ozadje.

Pilsudski poseti Jugoslavijo

Varšava, 20. marca. Kakor poročajo listi, bo napravil maršal Pilsudski, ki se audi trenutno v Španiji, daljši izlet po Sredozemskem morju. V to svrhu je odplov včeraj v španske vode poljski torpedni rušilec. Na povratku bo maršal Pilsudski posetil tudi nekatere jugoslovenske in italijanske luke.

Zemeljski plaz v Švici

Bern, 20. marca. AA. Južno od Berna se je utrgal zemeljski plaz, ki je uničil mnogo gozdov.

Intrige z Dunaja

Donkišotska ofenziva črnožoltih intrigantov proti Jugoslaviji — Smrdljiva bomba o „pripravljenih“ atentati — Čudna vloga dunajske policije

»Politikac« objavlja uvodnik pod naslovom: »Kje se pripravljajo atentati?«, v katerem se bavi o alarmantnih vesti o dunajskem tisku o aretaciji nekih Jugoslovenov, ki so baje pripravljali atentat na znanega Gustava Perčeca ter piše med drugim:

Dunajski listi objavljajo na uvodnem atentatu na najboljšem mestu obširne vesti o tem, da je dunajska policija aretirala in izročila sodišču tri jugoslovenske državljane in sicer nekega Tomljenovića, Cvergerja in Beloševića, ki so baje osumnjeni, da so pripravljali atentat na prej našega in zdaj na madžarskega državljana Gustava Perčeca.

Pri preiskavi so baje našli pri aretiranih revolverje, nož in fotografije Gustava Perčeca. Dunajski tisk predstavlja vse to kot dokaz, da so »pripravljali atentat, ki je bil skovan na jugoslovenskem ozemlju.

Otožbo črnožoltega tiska o nekakem »pripravljenem« atentatu od strani jugoslovenskih oblasti nam dajejo popolno pravico, da opozorimo na gotovo dejstvo in dogodek, ki se odigravajo na Dunaju in ki globoko posegajo v interes Jugoslavije.

Dolgo je že, odkar sta Dunaj in Budimpešta postala torišče najstrahovitejših intrig, konspiracij, zarot in propagande proti Jugoslaviji in teritorialni integriteti naše države. Kljub vsem zatrjevanjem merodajnih avstrijskih faktorjev, da želi Avstrija z nami odnosajo iskrenega in lojalnega prijateljstva, smo morali že tolkokrat ugroviti, da se na Dunaju ne samo tolerira, marveč celo organizira in izvaja akcija jugoslovenskih veleizdalejcev Perčeca, Perteviča, Hraniloviča, Košutnika, Krnjeviča in podobnih tipov. Alarm dunajskega tiska o »pripravljenem« atentatu na Šefla mednarodne zločinske bande Gustava Perčeca je pozorna intriga, s katero naj bi se avstrijska in druga inozemska javnost zavedla v zmoti in ki naj bi predstavila Jugoslavijo kot inspiratorja vseh atentatov in nerodov na Balkanu in v srednji Evropi. To dela dunajski tisk baš v času, ko se z Dunaja ne lansirajo samo najordinarnejši zločinski tipi, ki so do skrajnosti izkoristili njenu nainost.

Nesojena žrtev tega »pripravljenega« atentata Gustav Perčec je naš javnosti dozna. Nekaj jugoslovenskih in sedaj madžarskih podelanik je na čelu izdajalev, ki so se za denar prodajali našim nepristojjem. Dr. Pavelič, Gustav Perčec, Sarkotić in podobni tipi so agenti v službi Vante Mihajlovića in njegovih močnih začetnikov, s česar denarjem in bombami skušajo izvajati akcijo proti naši državi.

In Dunaj je prevzel vlogo podpornika te donkišotske ofenzive proti Jugoslaviji. Alarm o »pripravljenem« atentatu je čisto navadna apaška kretinja. Ta trik ne le ne bo uspel, marveč se lahko obrne proti onim, ki ga podpirajo. Jugoslavija je dovolj močna, da bo zavrnila vse teroristične napade.

Drugo vprašanje pa je, ali avstrijski tisk s takim postopanjem služi ideji miru in tem svojim lastnim interesom.

Nova tragedija v Borštu

Fašisti so do nezavesti pretepli starega Petarosa, ker ni izdal svojih sinov — Hčerka je od strahu in razburjenja umrla

Trst, 20. marca. Šele sedaj se doznavajo podrobnosti o tragediji, ki je pred par dnevi zadevala rodbino Petarosevo v Borštu pri Trstu. Kakor znano, so bili trije bratje Petarosi soobtoženi v znamenem tržaškem procesu. Posrečilo pa se jim je, da so pobegnili in so jih zato v kontumaciji obsodili na večletno ječo.

Pred par dnevi se je pripeljal na avtomobilu večja skupina fašistov in karabinjerjev ponoči v Borštu, vdrla v hišo Petarosa in odvedla očeta v sami srajci kljub hudemu mrazu, ki je vladal baš te dni, sredi noči na cesto. Zahvale so od njega, naj jim pove, kje se sedaj nahajajo obsojeni sinovi. Ker tega niti sam ne ve, jih tudi ni mogel dati zadovoljivega odgovora. Zaradi tega so ga strahovali pretepli, nato pa so odšli.

Starega Petarosa so sosedje šele naslednjega dne našli nezavestnega v mlaki krvni na cesti. Odnesli so ga domov. Ko je hčerka zagledala vsega krvavega in nezavestnega očeta, se je tako razburila, da jo je zadeval kap in se je na mestu zgrudila mrtva. Dogodek je naravno izrazil med prebivalstvom silno razburjenje.

Komunistična propaganda na Češkem

Praga, 20. marca. AA. Oblasti že deljajo čas zmanjšo tajno komunistično radiooddajno postajo, ki deluje na Češkoslovenskem in širi komunistično propagando. Postajo prenašajo iz kraja v kraj, tako da ji doslej niso mogli priti na sled. Postaja oddaja govorje in navodila za komunistične demonstracije v nemškem, češkem in madžarskem jeziku.

Na begu ustreljeni

Bukarešta, 20. marca. AA. Obmejna straža v Tingini v Besarabiji je včeraj opazila večjo skupino ruskih seljakov, ki so skušali prebrati Dnestrje in pobegniti na rumunsko stran. Ko so bili že skoro na sredini reke, so jih opazili ruski obmejni stražniki in jih prisili, da so se vrnili. Ko so zopet prišli na rusko obavo, so jih postavili v vrsto in kratkomalo ustrelili.

Greta Garbo bo zapustila film

Stockholm, 20. marca. AA. Po poročilu iz Hollywooda bo Greta Garbo zapustila film. Igrati namenava samo se doletje, da si prihrani zadostna sredstva za preživljaj na Švedskem. Umetnico je globoko presunila nenadna smrt nemškega režisera Murnaua, ki je bil njen najboljši prijatelj. Ta dogodek jo je podkreplil v sklep, da se umakne v zasebno življenje.

Nemirna Španija

Madrid, 20. marca. AA. Pomilostitev na smrt obsojenega kapetana Sedilesa je zbusila po vsej Španiji veliko zadovoljstvo. Ker so dozneli vest o pomilostitev šele v sredo pozno ponoči, je prispol v kraljevo palaco na tisoče protestnih brzojavk proti obsodbi. Socijalistična stranka je pozvala vladu, naj ne izvrši smrtno obsodo, ker bi to pokvarilo sedanji politični položaj in bi imelo katastrofalne posledice za bodočnost. Dijaki na madrilski univerzi so priedili proti obsodbi kapetana Sedilesa burne demonstracije. Notranji minister je do nadaljnega odgodil vsa predavanja.

Najhitrejše letalo

London, 20. marca. AA. Več argentinskih letalcev je opazilo blizu Londona znamenje angleškega pilota Stanilandia, ki je letel v novem bojnjem letalu tipa »Fairey«. Staniland je letel s hitrostjo 380 milijonov uro, dvignil pa se je v 10 minutah 20.000 čevljev. To letalo je najbrže najhitrejše na svetu in je opremljeno s stroji tipa Rolls Royce, ki razvijajo 500 konjskih sil.

Borzna poročila.

INOZEMSKIE BORZE
Curitiba: Beograd 9.1260, Pariz 20.33518, London 25.25518, New York 519.75, Bruselj 72.42, Milan 27.2314, Madrid 54.75, Amsterdam 208.32, Berlin 123.84, Dunaj 73.07, Sofija 3.76.4, Praga 15.40, Budimpešta 90.615, Bukarešta 3.09.

Velika železniška nesreča v Franciji

Na postaji Etampes se je ponesrečil ekspresni vlak — 10 ljudi ubitih, mnogo hudo ranjenih

Pariz, 20. marca. Snoči se je ponesrečil ekspresni vlak, ki vozi na progri Pariz-Bordeaux. Nesreča se je pripetila na postaji Etampes. Na tej postaji ekspresni vlak ne obstane. Vozil je s hitrostjo 80 km. Baš v trenutku, ko je vlak pasiral neko kretino, jo je prometni uradnik prestavil, kar je imelo za posledico, da se je vlak pretrgal na dvoje. Lokomotiva s tremi vozovi je drvela dalje, drugi del vlaka, ki je obstajal iz jedilnega voza, pošte ambulante in dveh osebnih vagonov, pa je skočil iz tira in se zatekel v prazno garnitura, ki je stala na sosednjem tiru.

Pred volitvami francoskega predsednika

Pariz, 20. marca. AA. Zaradi volitev francoskega predsednika, ki se bodo vršili v začetku maja, je bilo na izrecno željo francoske vlade prvotno za 3. maj sklicano zasedanje Društva narodov odgodeno do 18. maja. S tem je dana zunanjemu ministru Briandu možnost, da se kot najresnejši kandidat udeleži volitev. Evropska komisija, ki ji predseduje Briand, se bo sestala še 15. maja.

Velike demonstracije v Tokiju

Tokio, 20. marca. AA. V Tokiju je prišlo do velikih pocestnih demonstracij, katerih se je udeležilo več tisoč oseb. Demonstracije so priedile zdržane opozicionalne stranke. Ker je policija zelo energično nastopila proti demonstrantom, je prišlo do spopada. Približno 30 oseb je bilo težko ali lahko ranjenih. Nekaj težko ranjenih so morali prepeljati v bolnico. Končno je policiji uspelo vzpostaviti mir. Aretiranih je bilo 150 oseb.

Gorenjska v luči sodne statistike

Zanimiva slika gospodarskega položaja — Žalostne posledice pisanj čevanja

Ljubljana, 20. marca.

Gorenjska spada pod sedem okrajnih sodišč in sicer pod Brdo, Kamnik, Kranj, Kranjsko goro, Radovljico, Škofja Loka in Tržič. Podatki sicer suhoperne sodne statistike nudijo prav zanimivo sliko gospodarskega in kriminalno-socijalnega stanja Gorenjske. Podatki o pravdah, eksekucijah in zemljevidni transakcijah kažejo, da se mora gorenjski kmet boriti z velikimi denarnimi težkočinami in da po malem bude v dolgov. Hribotivi kraji so trdnejši kakor ravnine. Lani je bilo pri vseh sedmih okrajnih sodiščih Gorenjske 1854 večjih tožb, kjer je šlo za znesek nad 250 Din do 6500 Din. Največ pravd je bilo v Kranju in sicer 460, v Kamniku 425, v Radovljici 363, v Škofji Loki 139, v Tržiču 138 in na Brdu 126. Dolinci se raje pravdajo, kar pa gorjanci.

Zelo je naraslo število eksekucij, ki ni v zadovoljivem razmerju s tožbami. Število eksekucij kaže, da kmeti z največjo težavo zmaguje davčna bremena, kajti okoli 40% eksekucij se nanaša na neplačane davke. Bohen neprestano pojde. Lani je bilo 5407 eksekucij na premičenje in nemprečnine, tako v Kamniku 1251, Radovljici 1210, Kranju 1057, Kranjski gori 703, Tržiču 427, Škofji Loki 409 in na Brdu 350. Raznih zemljevidnih transakcij, od teh nad 60%

hitopet, je bilo lani 6584, največ v Kranju in sicer 1516, v Kamniku 1456, Radovljici 1247, Škofji Loki 1022, na Brdu 549, v Kranjski gori 487 in v Tržiču 307.

Kakor smo že omenili, kaže sodna statistika žalostno kriminalno-socijalno sliko. Zanimivo je delo, da beležijo kraji, kjer najhuje divja demon alkohol, kjer je prebivalstvo zlasti udano žganju, največje število najrazličnejših kriminalnih dogodkov. Tam je največ pretegov v pobojev, tam pojetja nož in kol svoj žalostno pesem. Po goratih krajih pa so lovski tativne prav pogoste. Najhujši pretepači so v ravnini med Kamnikom in Kranjem, dočim so hribovi mirejši in trecneški.

Gorenjska sodišča so imela lani 1143 kazenskih preiskav zaradi raznih zločinov in sicer Kranj 241, Radovljica 239, Kamnik 215, Kranjska gora 145, Škofja Loka 116, Brdo 121 in Tržič 56. Proti 1686 starejšim osebam je bilo uvedeno kazensko postopanje zaradi raznih prestopkov in sicer v Kranju 392, Kamniku 335, Radovljici 324, Kranjski gori 231, na Brdu 132, v Škofji Loki 160 in Tržiču 112. Pri vseh sedmih gorenjskih sodiščih pa je bilo 57 kazenskih prestopkov, ki so jih zagrešili maloletniki.

Taka je Gorenjska v luči sodne statistike.

Stanovske zadeve poštne nameščencev

Občni zbor Gospodarske zadruge poštne nameščencev — Zadruga Šteje 835 članov

Ljubljana, 20. marca.

V nedeljo dne 15. tm. se je vršil letni občni zbor Gospodarske zadruge poštne nameščencev v Ljubljani v hotelu Union. Številni zborovalec je pozdravil predstavnika K. Čeh ter poročil takole:

Predstavitev gospodarske krize se čutijo vsepovod posred tudi v organizaciji. Čimotne razmere poštne uslužbe se niso lani niti zboljšale. Medtem ko so druge državne nameščence lani in predlanskim dosegli zboljšanje položaja s posebnimi dokladami, je ostalo pri poštih uslužbenih vse pri starem, kar ni bilo brez posledic pri zadrugi. Člani so na eni strani divgali svoje prihranke, na drugi strani pa se pa kopičile prošnje za posojila. Kajti težave. Dasi smo jo lani na novo preuredili in smo upali, da bo bolje uspevala, vendar se naše upanje ni uresničilo. Načelstvo zadruge bo tudi v tekočem letu skrbelo, da prilagodi krojačnico potrebam članov ter jo še izboljša.

Nakazila. Da je kupna moč poštne uslužbencev jasno padla, smo lani občutili pri nekaterih za nabavo blaga v zunanjih trgovinah. Promet je padel tukaj proti predlanskemu za okoli 27.000 Din ter je znašal 176.340.12 Din. Načelstvo je vse vzroke padca v prometu preiskalo ter ugotovilo za glavnih vzrokov slab gomiti položaj poštih uslužbencov, ki dobro prenisi, preden kaj novega kupijo. Drugi vzroki so pa tudi v konkurenčnih trgovcev, ki danes radi prodajajo blago na obroke vsakomur, ki se izkaže z legitimacijo državnega uslužbencev. In večkrat so pogojili pri trgovcu ugodnejši kakov pri zadrugi, ker trgovec lahko dovoli 10 ali še več mestne obroke.

Poštne stroške je podrejena prometnemu ministru. Znamo je, da so si tovariši železničarji s pridom v žrtvami ustavljeni v Sloveniji cetočo nabavno zadrugo, ki glede cen kakor tudi glede kakovosti blaga lahko konkurira zunanjim trgovcem. Podariti moramo, da smo naši pri vodiljih železničarskih nabavne zadruge polno razumevanje; vsa zadeva je odvisna od prometnega ministra in Saveza nabavnikov. Na kupljenem svetu smo najprej uredili skladisce. Pod spremnim vodstvom člana načelstva g. Slamiča se je uredila kanalizacija, na novo prekopalna požiralna jama, preknila streha na šupi in napravili leseni žlebovi na strehi. Tudi dovozno pot smo uveljavili, kar pa je štela zadruga 835 članov.

Lani je vstopilo v zadrugo 137 novih članov, kar je jasen dokaz zaupanja v našo zadrugo. Od teh 137 novih članov je približno 100 tovarišev od podeželskih poštih uradov. Dasi je zadruga že po svojem ustroju ne more nuditi istih ugodnosti, kakor ljubljanskim članom, vendar smo jih s cenenimi krediti pomagali, kjer in kadar smo mogli. Izstopilo je lani 14 članov. Od teh so izstopili 4, ker so bili vpojeni in so se izselili iz Ljubljane, 6 jih je izstopilo, ker so bili odpuščeni iz poštne službe, pri 4 pa nam ni znan vzrok izstopa. Konec pa je štela zadruga 835 članov.

Blagalniško poslovanje. Lani smo imeli v gotovini 3.628.894.62 Din dohodkov in 3.615.027.84 Din izdatkov, pri Postnem hranilnicem 364.471.20 Din dohodkov in 356.487.22 Din izdatkov. Ves denarni pravet je znašal 7.964.808.80 Din ter je za okroglih 300.000 večji od lanskega. Blagajno je med letom ponovno skontriralo predsedništvo.

Posojila. Prejeli smo 719 prošenj za posojila in ugodno rešili 703 prošnje. Na teh 703 prošnjih smo izplačili 1.077.767.58 Din posojil. Vsakega prostota smo temeljito presodili in dali posojilo le najbolj vrednim. Upoštevali smo gospodarsko in moralno moč prosilcev. Članom, ki so znani zapravljevali, nismo dajali posojil, zakaj dolžnost zadruge je, pospeševati varčevanje ne pa zapravljanja.

Hranilne vloge. Glede teh smo na ravnini poti. V začetku leta smo imeli med poštinskimi uslužbeniki 219 vlagateljev s 166.794.50 Din, med letom jih je pristopilo 10, odpovedalo vloge pa 32 članov, torej jih je ob koncu leta ostalo 197 s 189.673.63 Din. Vzrok: slabo gomotno stanje poštinskih uslužbencov, kajih plača je komaj za skromno stanovanje in hrano ter za obliko in obutev skoraj nič ne ostane.

Kurivo. Lani smo razvozili 50 petnajst-

Praznovanje bivšega deželnega patrona

Zakaj so si izbrali naši predniki za patrona sv. Jožefa — Praznovanje je bilo skromno

Ljubljana, 20. marca.

Včasih je pač bilo tako, da smo mnogo godovali, praznovali in se vezovali, najbrž še v večji meri kot dandanes. Pa smo imeli tudi toliko potrovnih, da so se komaj vsi vrstili vse dolgo leto ter je bilo komaj dovolj svetnikov za najnujnejšo potrebo, včasih jih je tudi zmanjkalo, zato je moral biti večkrat en svetnik patron za več namenov.

To vam je menda znano, kaj je patron, zakaj je potreben ter zakaj so se včasih patroni tako »razpali«. Patron je naravnost rečeno — nebeski pokrovitelj, prorok, skratka, svetnik je, ki si ga je izbral poklic, društvo, posameznik ali celo-kupna dežela za mogičnega zaščitnika v tem brdkem, kislem in žaltavem življenju, v katerem je toliko grešnih zank in se marsičesa vražjega, da je patron vsekakor potreben, če ljudje še poleg vsega tudi reflekterajo na nebesa ali posmrtnne radosti.

Najbrž so se ljudje tudi v starih časih zavedali, kako potreben so patroni, sicer se ne ve, če si jih niso izbirali kar tako iz navade in parade ali političnih razlogov, da se niso, n. pr., na eni strani zamerili bivši domovinski Avstriji, na drugi pa nebeščanom samim. Ne trdimo ne tega ne onega, pripuščamo možnost, da so naše predniki, ko so si omisili patron, vodili plemeniti idealni ali vzvišeni nabi, ljubezen do domovine, vere itd. In ce so si izvolili za svojo deželo, takoreč, bivšo Kranjsko patrono, je tudi to umljivo, saj jim je bila Kranjska gotovo zelo pri srcu ter so ji želeli in privočili in ji omisili vse najboljše.

Gotovo je vsem »pravovernim« bivšim Kranjem znano, da je bil patron bivše Kranjske sv. Jožef. Čigar praznik smo še včeraj praznovali kot se spodobi, ne le zato, ker je v praktiki red... Zato tudi ni treba tega na dolgo in široko razlagati — vsi vemo — sv. Jožef je patron naše preljube in slavne bivše dežele. Toda baš zaradi tega ne moremo tega dne tudi kar tako prezreti; preveč je razlogov, ki nam vsljujejo pero v roko ter nas silijo, da damo duška večino vemu Kranjskemu potonu in prigodni sentimentalnosti. A motitov je še več in vsi so upravičeni. Zanimiva je še simbolična splan izbire tega našega deželnega patrona. Saj veste, da se za patronne izbriavo ali določajo svetniki kar tako, zato pa imajo ribiči za svojega patrona baš sv. Petra, gasilci sv. Florjana, lovc sv. Huberta itd., ne pa kakšnega drugega svetnika, ker ni vseeno Peter ali Pavel. Zato pa tudi sklepamo, da ni vseeno, ne brez pomena, da je Kranjska imela za patrona sv. Jožef. In to je sila zanimivo, če verjamete ali ne, in bi še bilo mnogo bolj, če bi nam bilo jasno, zakaj so naši predniki tako izbrali.

No, zakaj pa imajo ribiči sv. Petra za patrona? Zato vendar, ker je bil sv. Peter ribič — ali ne? Stanovska zavest odloča, in če je ta in ta svetnik pod fohac tudi mnogo bolj pozna stanovske težnje in potrebe. Na prvi pogled se vam potem seveda zdi čudno, zakaj so si Kranjci izbrali to, da se izbrali za njih najboljši.

Na vsej zadevi je nameč najbolj zanimivo to, da je Kranjsko vrg vzel — ne pa njenega patrona; sv. Jožeta nameč se vedno praznuje vesoljna bivša Kranjska in ga praznuje kot deželnega patrona; zakaj bi ga tudi sicer? Baje ni več niti cerkveni praznik. Govorili bi tudi lahko o tradiciji, potem takem. A govoriti moramo v vseh pogledih, vsestransko oprezzo, skrajno dostojno in ponizno iskreno, kajti kranjska zavest je še večja kot ponos in čast, tradicije so svete vsakemu pravovernemu Kranjcu. Zato pa naj bivši Kranjci vidi v vseh teh besedah le izraz najglobljega spoštovanja do vsega, kar jim je sveto, ne izvemši rdečih marel, »avfbiksov, kranjskih klobas in deželnega patrona?«

HM, kako je bivša prestolnica Kranjske praznovala včeraj deželnega patrona?

Skromno, skromno, v nekaterih pogledih...

Brez uniform, uradniških namreč, brez narodnih noš, povork, rdečih marel in tozadovnih bander, prav za prav se je že žalovanja, praznovanje je pa bilo, kot rečeno, vseeno dostopno in ponizno iskreno, kajti kranjska zavest je še večja kot ponos in čast, tradicije so svete vsakemu pravovernemu Kranjcu. Zato pa naj bivši Kranjci vidi v vseh teh besedah le izraz najglobljega spoštovanja do vsega, kar jim je sveto, ne izvemši rdečih marel, »avfbiksov, kranjskih klobas in deželnega patrona?«

HM, kako je bivša prestolnica Kranjske praznovala včeraj deželnega patrona?

Skromno, skromno, v nekaterih pogledih...

Brez uniform, uradniških namreč, brez narodnih noš, povork, rdečih marel in tozadovnih bander, prav za prav se je že žalovanja, praznovanje je pa bilo, kot rečeno, vseeno dostopno in ponizno iskreno, kajti kranjska zavest je še večja kot ponos in čast, tradicije so svete vsakemu pravovernemu Kranjcu. Zato pa naj bivši Kranjci vidi v vseh teh besedah le izraz najglobljega spoštovanja do vsega, kar jim je sveto, ne izvemši rdečih marel, »avfbiksov, kranjskih klobas in deželnega patrona?«

HM, kako je bivša prestolnica Kranjske praznovala včeraj deželnega patrona?

Skromno, skromno, v nekaterih pogledih...

Brez uniform, uradniških namreč, brez narodnih noš, povork, rdečih marel in tozadovnih bander, prav za prav se je že žalovanja, praznovanje je pa bilo, kot rečeno, vseeno dostopno in ponizno iskreno, kajti kranjska zavest je še večja kot ponos in čast, tradicije so svete vsakemu pravovernemu Kranjcu. Zato pa naj bivši Kranjci vidi v vseh teh besedah le izraz najglobljega spoštovanja do vsega, kar jim je sveto, ne izvemši rdečih marel, »avfbiksov, kranjskih klobas in deželnega patrona?«

HM, kako je bivša prestolnica Kranjske praznovala včeraj deželnega patrona?

Skromno, skromno, v nekaterih pogledih...

Brez uniform, uradniških namreč, brez narodnih noš, povork, rdečih marel in tozadovnih bander, prav za prav se je že žalovanja, praznovanje je pa bilo, kot rečeno, vseeno dostopno in ponizno iskreno, kajti kranjska zavest je še večja kot ponos in čast, tradicije so svete vsakemu pravovernemu Kranjcu. Zato pa naj bivši Kranjci vidi v vseh teh besedah le izraz najglobljega spoštovanja do vsega, kar jim je sveto, ne izvemši rdečih marel, »avfbiksov, kranjskih klobas in deželnega patrona?«

HM, kako je bivša prestolnica Kranjske praznovala včeraj deželnega patrona?

Skromno, skromno, v nekaterih pogledih...

Brez uniform, uradniških namreč, brez narodnih noš, povork, rdečih marel in tozadovnih bander, prav za prav se je že žalovanja, praznovanje je pa bilo, kot rečeno, vseeno dostopno in ponizno iskreno, kajti kranjska zavest je še večja kot ponos in čast, tradicije so svete vsakemu pravovernemu Kranjcu. Zato pa naj bivši Kranjci vidi v vseh teh besedah le izraz najglobljega spoštovanja do vsega, kar jim je sveto, ne izvemši rdečih marel, »avfbiksov, kranjskih klobas in deželnega patrona?«

HM, kako je bivša prestolnica Kranjske praznovala včeraj deželnega patrona?

Skromno, skromno, v nekaterih pogledih...

Brez uniform, uradniških namreč, brez narodnih noš, povork, rdečih marel in tozadovnih bander, prav za prav se je že žalovanja, praznovanje je pa bilo, kot rečeno, vseeno dostopno in ponizno iskreno, kajti kranjska zavest je še večja kot ponos in čast, tradicije so svete vsakemu pravovernemu Kranjcu. Zato pa naj bivši Kranjci vidi v vseh teh besedah le izraz najglobljega spoštovanja do vsega, kar jim je sveto, ne izvemši rdečih marel, »avfbiksov, kranjskih klobas in deželnega patrona?«

HM, kako je bivša prestolnica Kranjske praznovala včeraj deželnega patrona?

Skromno, skromno, v nekaterih pogledih...

Brez uniform, uradniških namreč, brez narodnih noš, povork, rdečih marel in tozadovnih bander, prav za prav se je že žalovanja, praznovanje je pa bilo, kot rečeno, vseeno dostopno in ponizno iskreno, kajti kranjska zavest je še večja kot ponos in čast, tradicije so svete vsakemu pravovernemu Kranjcu. Zato pa naj bivši Kranjci vidi v vseh teh besedah le izraz najglobljega spoštovanja do vsega, kar jim je sveto,

Dnevne vesti

Spomenik kralju Petru v Sarajevu. Tudi Sarajevo postavi kralju Petru Osvoboditelju spomenik in sicer na trgu, kjer stoji sedaj carinski objekt, ki jih bodo podarili. Denarna sredstva za spomenik so že zbrane.

Napovedovanje. Pripravnik centralnega higijenskega zavoda v Beogradu dr. Bojan Pirc je postal pristav istega zavoda in ponaknjen je v včasno skupino; za stalnega državnega učitelja je imenovan sodniški pripravnik pri okrožnem sodišču v Novem mestu Mihael Beljan.

Imenovanje. Za člana državne izpravne komisije za upravno pravo iz izpravne komisije v Ljubljani za polaganje strokovnega izpita za prehod iz pravne v pomožno skupino je imenovan vsečinski profesor dr. Albin Ogris.

Uredba o skupnem davku na poslovni promet. V »Službenih Novinah« št. 61 z dne 18. t. m. je objavljena uredba o skupnem davku na poslovni promet, izdana v sporazumu z ministrom trgovine in industrije, šum in rudnikov, predstavljena na prometu.

Novo postajališče na progi Zagreb-Sušak. Včeraj je bilo izročeno javnemu prometu novo postajališče Jelenski Jarek na progi Zagreb-Sušak. Novo postajališče je pri km 80.9-9 med postajama Vrbovsko in Španske Moravice, od Vrbovškega je oddaljena 3.6, od Španske Moravice pa 5.2 km. Na tem postajališču se bodo ustavljali mešani vlaki št. 347, 342, 343 in 346 in sicer samo toliko, da bodo lahko potniki vstopili odnosno izstopili.

Razpisane službe banovinskih cestarjev. Kraljevska banska uprava dravške banovinje razpisuje tale službene mesta banovinskih cestarjev: 1. na banovinski cesti Ljubljana-Zalog—Lapnice v odseku od vasi D. M. v Polju—Zalog—Surbie; 2. na banovinski cesti Sv. Urban—Lesično—Kozje—Podsreda za cestno progno km 23.000 do km 29.000; 3. na banovinski cesti Bolfeng—Sv. Anton; 4. na banovinski cesti Poljčane—Majspurg; 5. na banovinski cesti Rogatec—Žetale—Kozmice in 6. na banovinski cesti Ptuj—Završ—Dobrova od km 8.000 do km 12.970. Prosilci za ta mesta morajo izpolnjevati pogoje iz čl. 2 uredbi o službenih razmerjih drž. cestarjev in njih prejemnikov in ne smijo biti mlajši od 23 in ne starejši od 30 let. Prošnje je treba vložiti najkasneje do 15. aprila in sicer za mesto pod 1. pri sreskem cestnem odboru v Ljubljani, za mesto pod 2. pri sreskem cestnem odboru v Smarju pri Jelšah, za mesto pod 3. 4. in 5. in 6. pri sreskem cestnem odboru v Ptaju.

Položaj na trgu železa. Upoštevajoč splošno zniževanje cen, so jugoslovenske železarne še v drugem polletju minulega leta v zelo izdatni meri znižale cene za železo v Sibljanu ter z betonsko, tračno in fasonsko železo, kar naj bi preprečilo, da bi se ne uvažalo preveč inozemskega železa in da bi se na ta način nezaščitenost se bolj povečala. Sedaj so pa domače železarne vnovič bile primorane znižati cene za navedene izdelke, zoper zelo izdatno, čeprav se je s tem iznajmanje že prekoračila znošna mera. Za ponovno znižanje cen so se železarne odločile radi inozemske konkurenco, ki uvaža v Jugoslavijo po ceham, ki pomenijo že dumping, in pa radi tega, da bi ne bile potrebne nadaljnje redukcije zaposlenega delavstva. Toda današnje cene so v vozarskih relacijah na večje razdalje združene za tovarne že z efektivno izgubo. To bo imelo za posledico, da se bo razlika moralna kriti na ta ali na oni načini, ki bi omogocil, da bi se obratovanje vsej deloma še moglo vzdrževati.

Novo postajališče na progi Perkovci—Slivno—Šibenik. Včeraj je bilo otvorenje na progi Perkovci—Slivno—Šibenik novo postajališče Mandalina. Postajališče je pri km 19.9 med postajo Šibenik in postajališčem Primorski Sv. Jurij, od Šibenika je oddaljeno 1.4, od Primorskega Sv. Jurija pa 4.5 km. Na tem postajališču se bodo ustavljali mešani vlaki št. 1932, 1933, 1934, 1935, 1936 in 1937.

Ženitev oficirjev. Vojno ministrstvo je dovolilo ženitev pehotnemu kapitangu I. klase Dragotinu Zureku z ločeno ženo nadzornikom lovčič v Karavankovu Ivana Polito Leposavo, pehotnemu poročniku Jakobu Glažonu s hčerkjo vpojenega administrativnega kapitana iz Celja Andreja Kopinška Pino in njiju vojnemu uradniku I. klase inženjersko-tehnične stroke Ivanu Kutnarju s hčerkjo vpojenega občinskega tajnika v Novem mestu Franjo Stuklja Marijo.

Zanimivo predavanje prof. dr. Zarinka. V nedeljo bo predaval vsečinski profesor dr. Boris Zarink v Karlovcu o izbiri zakonskega druga s stališča evgenike.

Vedno več tujev v Splitu. Na naši rivieri je že pomlad in tujev priljava od due do due več. V splitskem pristanišču stoji več luksurijsih jah, med katerimi zbuja največje zanimanje angleška jahta Prince. V prvi polovici marca je prispeval v Split iz Nemčije 76 letovlječar, iz Avstrije 63, iz Italije 43, iz Madžarske 23, iz Poljske 14, iz Anglije 13, iz Češkoslovaške 25, iz Francije 17, iz Danske 4, iz Bolgarije 4. Vseh tujev je prispeval v Split do 15. t. m. okrog 130.

Za trgovske visoke šole v Beogradu. V beograjski »Pravdi« je objavljena rektor beograjske univerze dr. Velizar Mitrović izjavilo o potrebi ustanovitve trgovske visoke šole v Beogradu. Rektor pravi, da Beograd nujno potrebuje trgovske visoke šole, ker je gospodarsko središče države.

Charlie Chaplin prispe v Jugoslavijo. Znan filmski igralec Charlie Chaplin je dal na našem poslanstvu na Dunaju viderati potri Mst, kar pravi, da je samevjen tudi v našo državo.

Zborovanje »Kmettske prosvetec v Kranju. Društvo »Kmettska prosveta« predv. v nedeljo, 22. m. ob 10. uri dopoldne v čitalniški dvorani »Narodnega doma« v Kranju zborovanje, na katerem bodo predv. sledili predavatelji: Minister v p. g. Ivan Pucelj o državljanški izobražbi in vzgoji kmettske mladine ter o državni prosvetni politiki; dr. Jože Bohinc, o socialistično-gospodarskem vprašanju kmettskega okraja; dr. Janez Novak, o smernicah »Kmettske prosvetec«. Odbor »Kmettske prosvetec« vabi k občini udeležbi!

Društvo za zaščito bivših kaznencev in mladoletnih. V nedeljo se bo vršil v Beogradu ustanovni občni zbor društva za zaščito bivših kaznenec in mladoletnih. Namen društva je pomagati kaznencem, ki pridejo iz jedinstva, da moralno ne propadejo. Društvo bo skrbelo, da po stanejo bivši kaznenci koristni člani družbe. Poleg tega bo skrbelo tudi za mladoletne zločince. To delo je bilo doslej prepuščeno zasebnim iniciativam.

Oddaja zgradbe treh dvonadstropnih stanovanjskih hiš v Ljubljani. Se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 14. aprila pri gradbenem oddelku direkcije državnih železnic v Ljubljani. Oglaša je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoj, proračuni in načrti pa pri istem oddelku.

Oddaja zgradbe dveh dvonadstropnih stanovanjskih hiš v Mariboru. Se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 15. aprila pri gradbenem oddelku direkcije državnih železnic v Ljubljani. Oglaša je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoj, proračuni in načrti pa pri istem oddelku.

Zakon o državnih trošarini. Sekcija saveza finančne kontrole v Ljubljani je založila »Zakon o državnih trošarini in Pravilnik za izvrševanje zakona o državnih trošarini v slovenskem jeziku in sicer v eni knjigi. Cena brošurirana izvodu Dan 20. vezanega Dan 25. Knjiga se dobi pri navedeni sekciiji (Breg št. 6).

Tecaj za mizarsko luženje na Jeseničah. Zavod za pospeševanje obrta Zbornice TOI v Ljubljani priredi na soboto in nedeljo 26. in 27. tm. celodnevni tecaj za mizarsko luženje po najnovejši metodici (kemično luženje). V tecaju bodo predaval strokovni učitelji Tehničke srednje šole v Ljubljani g. Adolf Dolak. Vsak udeleženec plača pristopljivo, ki znaša za mojstre 50 Din, za pomočnike 25 Din. Prinesti mora s seboj z vodo brušene desčice raznega lesa v velikosti 10 × 20 cm in 6 do 8 mm debele (masivne ali furnirane) in sicer 3 komade češnjevega, 3 hrusovega, 6 bukovega, 5 jelševega, 8 orehovega, 10 javorovega, 10 smrekovega in 17 hrastovega lesa. Na željo dobre udeleženosti koncem tečaja uradna izkazala o rednem obisku in seznam 120 raznih receptov za sestavo lužil. Udeležbo je pričakovati neposredno obtvremenu društvo na Jeseničah, ki bo dočelo prijavljenem vsa podrobnejša pojasnila.

Koncert pevskega društva »Jadranci« iz Maribora v obmejnem Marenbergu. Na praznik Oznan. M. D. v sredo 25. t. m. poleti pevski društvo »Jadranci« iz Maribora v obmejni Marenberg, ter priredi tam pod okriljem Krajevnega odbora društva Rdečega kriza za Marenberg in okoliški pevski koncert. Zbor poje 10 umetnik in 16 narodnih pesmi, med temi hrvatske, slovaške, poljske, ruske, tako da bo ta dan pravilno določen v slovenske pesmi na naši najskrajnejši severni meji. Koncert ob 4. uri popoldan v Brudermanovi dvorani ter je tako omogočeno tudi okoliščanom, da se koncert lahko udeležijo.

Higijenska razstava v Rogatki Slavini. Zdravstveni dom v Mariboru priredi skupno s podružnico »Sveti Vojske« v Rogatki Slavini enotdenško higijensko razstavo z otvoritvijo v nedeljo dne 22. t. m. ob pol 9. uro dopoldne v društveni dvorani pri Sv. Krizu pri Rogatki Slavini. Razstava bo odprtta dnevno od 8—12. in po poletne od 2.—6. zvečer in sicer do 29. marca 1931. Ob prilikih prireditve razstave same se bo vršilo v razstavnih dvoranih tudi več predavanj, katere bodo pojasnjevali filmi oziroma sklopične slike. Za obisk razstave, kakor tudi za predavanja se ne bo pobrala nikaka vstopnina. Vabilo vse tamošnje okoliščane, da v čim večjem številu posetijo razstavo in predavanja.

Smrtna kosa. Na sv. Jožefa je umrl v ljubljanski bolnici železniški uradnik v. p. Josip Dolenc, brat gospe Maše Gromove.

Pokojni je bil znan narodnjak in agilen naših narodno-obrambnih društev.

S priskrbljenim značajem si je pridobil veliko število prijateljev, ki iskreno občajajo njegovo prerano smrt.

Pogreb bo jutri ob 14.30 izpred mrtvaničnice sproščne bolnice na pokopališču k Sv. Krizu.

Zahojčim iskreno sožalje!

lj. Sokol I. Ljubljana-Tabor. V okvirju

Sokola I. se je ustavil. »Odbor za postavitev spomenika pokojnemu br. Tonetu Malejcu. Spomenik bomo odkrili ob obletnici smrti našega Vzornika v juliju 1931 na njegovem grobu v Bohinju. Doprsni kip pokojnika bo izdelal akademski kipar g. Lojze Dolinar. — Svoje mlado življenje je daroval br. Tone Malej za čas in ponos domovine. Zavedajmo se Njegove velike žrtve in omogočimo postaviti žrtvi primernega spomenika. Darila za spomenik sprejemata Odbor za postavitev spomenika pokojnemu br. Tonetu Maleju Ljubljana-Tabor. Za odbor: Fr. Vrečar, blagajnik; Iv. Porenta, predsednik.

Vreme. Vremenska napoved pravi,

da bo deloma oblačno vreme. Tudi včeraj je bilo po vseh krajinah naše države oblačno.

Najvišja temperatura je bila zaznana v Splitu 12, v Skoplju 10, v Ljubljani 8.5, v Mariboru 8.2, v Zagrebu 8.4, v Beogradu 6, v Zagrebu 1 stopinja. Davi je kazal barometer v Ljubljani 767.7 mm, temperatura je znašala 15.

Spečega moža ubila. Milica Petrović iz vasi Mehovina je ubila svojega spečega moža Mihaila. Zadnje čase je bil njen mož zelo udan alkoholu tako, da je bil obstoj rodbine ogrožen. Žena ga je proučila, naj se poboljša, ker pa prošne niso zaledle, je sklenila odkriliti se ga.

Te dni je legel mož opoldne k počitku, žena se mu je pa približala in ga s sekiro

ubila, pokojniku pa blagom spomin!

Vreme. Vremenska napoved pravi,

da bo deloma oblačno vreme. Tudi včeraj je bilo po vseh krajinah naše države oblačno.

Najvišja temperatura je bila zaznana v Splitu 12, v Skoplju 10, v Ljubljani 8.5, v Mariboru 8.2, v Zagrebu 8.4, v Beogradu 6, v Zagrebu 1 stopinja. Davi je kazal barometer v Ljubljani 767.7 mm, temperatura je znašala 15.

Dvojčke zadavila. Grozen zločin je izvršila služkinja Ana Hercog v Zagrebu, uslužbena pri neki družini na Maksimirski cesti. Te dni je začutila, da bo kmalu po rodila, odpovedala je službo in odšla k svojim znancem na Tratinsko cesto, kjer je rodila dvojčke. Da prikrije sramoto, kakor je dejala pozneje na policiji, je dvojčke, deklica in dečka, takoj po porodu

zadušila, strelčila v vrečo in pustila na dvorišča. Neki deček je vreč z zadavilni dvojčki našel in tako je prišel zločinu na Dan, ko je policija za zločin zvedela, se je brezrečna mati že peljala proti svojemu rojstnemu kraju Prelogu in v viaku so jo arretirali.

Danes

Najlepši govoreči film v tej sezoni!

Film ljubezni, petja, lepot, zabave, sreče...

KOTICA NAGY · FRANZ LEDERER

Za smehe in zabavo skrbi slovenski komik

Szöke Szakall

Poleg tega v Micki miški žaloigrar

Predprodaja vstopnic od 11.—12. 13.

ELITNI KINO MATICA

Telefon 2124.

Iz Ljubljane

lj. Ne zamudite izredne prilike, da bi posebni današnje predstave »Sveti plamen«, ko v nji nastopi najboljša sodobna češka igralka gospa Hübnerjeva. Vstopnica je še dovolj na razpolago! Vse prijatelje in prijateljice češkega naroda, zlasti pa člane »Československe občine« v Jugoslaviji, vključno z »Československo lige« vabimo v pozivamo, da se pojaznila in da toženec celo ni poznal dela toženega avtorja, odnosno da sploh ni vedel, da dotočni pisatelj živi in je napisal tako delo.

O takem primeru so obravnavali nedavno angleški sodniki, pred katerimi je moral stopiti slavni angleški pisatelj H. G. Wells, ki ga je tožila neka kanadska pisateljica, češča da je prepisal svoje delo, ki je bil pravno delo H. G. Wellsa, ki ga je prepisal.

Včasih je razlagal lahka in naravna. Če gre za podobnost dela na znanstvenem polju, je mogoče domnevati, da vladava v razvoju izvestnih znanstvenih problemov nekakšna tajna zakonitost tako, da prideta dva učenjaka na temelju že znanih izkušenj in ugotovitev

lj Pevsko društvo Ljubljanski Zvon. Danes v petek zvečer moški zbor, v pondelj ob 15. uro v telovadnici Narodnega doma (vhod z Bleiweisovo cesto) sestanek ljubljanskih Rusov, na katerem se bo razpravljalo o organizaciji ruskega Sokola Dnevnai red je naslednji pozdrav Sokolu kraljevine Jugoslavije, predavanje o pomenu in ciljih ruskega Sokola situaciji in društvene zadeve Vabiljeni so na sestanek vsi Rusi, ki se zanimajo za ustanovitev ruske

C. G. Norra.

82

Vroča kri

Roman.

Zalopotnil je vratca avtomobila in pomahal Zeldi v slovo s svojim zmečkanim klobukom. Star možic, karikatura mladega, ki ga je tako ljubila!

Avtomobil je krenil nazaj. Ozrla se je in sledila Mihaelu z očmi, dokler ni izginil v hišo.

— Mihael — Mihael — Mihael!

Zaspali ni mogla. Misli ji niso dale miru. Mihael je bil zopet tu — toda tako stari, tako zanemarjen in nesrečen, da se ji je v dno duše smilil!...

In lahko bi mu bila pomagala; lahko bi bila napravila iz njega moža, možnega, samozavestnega moža! Kako nespametno, sebično, vase zaverovanov mater je imel!... Zdaj je bilo prepozno, prepozno!

Njena mrtva ljubezen. O, koliko ji je vendar še pomenil!

Prepozno! Prepozno!

— To je strašno, saj ne bom prenesla tega udarca! — je vzklknila.

Spati, spati moram.

Začala je iskati luč na nočni omařici. V domači lekarini v kopalnici je iskala med stekleničicami in škatlicami veronal. Miranda je je vedno raztopila tablete v vročem mleku, toda ob tem času ni bilo pri rokah niti mrzlega mleka. Zelta je razgrizala gremko tabletino in zlezla nazaj v pošteljo.

Tom — kaj je bilo s Tomom? Zopet te težke misli.

Kaj naj storiti? Kako naj mu to pojasni?

Tolažbo je našla v misli, da ga ni varala. Nikoli. Tom je vedel o Mihaelu ves. Gotovo bi razumel in čutil z njim... Gotovo!... Ali bi razumel to?...

Zaspala je.

Nastalo je jutro. Drobni, mrzel dež je rosil na mesto. Zelta je komaj odprala oči in glava jo je hudo bolela. Pogledala je na uro in planila vsa prestršena pokoncu. Že dvanaest proč!

— Bože moj, Miranda, — je zaklicala, — zakaj si me pa pustila tako dolgo spati? O pol ene imam pa sestanek.

VI 2801/31—5

RAZPIS

Mestno načelstvo občine ljubljanske razpisuje oddajo:

Dobave različnih kamnoseških izdelkov v poslopu mestnega magistrata

Razpisni pripomočki se dobe v mestnem gradbenem uradu med uradnimi urami.

Ponudbe je vložiti do dne 28. marca 1931 do 11. ure dopoldne v mestnem gradbenem uradu, šolski drevored št. 2, II. nadstropje.

MESTNO NAČELSTVO V LJUBLJANI,
dne 18. marca 1931.

VI 2896/31—3

RAZPIS

Načelstvo mestne občine ljubljanske razpisuje oddajo:

Kompletne izvršitve nove postaje za črpalko z motorjem na Osojah

Razpisni pripomočki se dobe v mestnem gradbenem uradu med uradnimi urami.

Ponudbe je vložiti do dne 28. marca 1931 do 11. ure dopoldne v mestnem gradbenem uradu, šolski drevored št. 2, II. nadstropje.

MESTNO NAČELSTVO V LJUBLJANI,
dne 18. marca 1931.

— Ne verjamem, gospodična. Gospod je telefoniral in sporočil, da ne more priti. Zal mu je, je dejal, toda oriti **prav** zares ne more.

— Ne more priti?

— Ne, ne more.

— In nič drugega?

— Ne, nič drugega ni povedal. Dejal je samo, da mu je žal, da ne more priti.

— Je povedal svoje ime?

— Da. Kirk ali morda tudi Kirch. Zelta je zrla topo pred se.

— Je že prav, Kirk je bil, — je dejala razočarano. Omahnila je nazaj na blazino in si začela gristi ustnice.

Dva pusta, dolgočasna dneva sta srečno minila. Nobene besedice, nobenega glasa od Mihaela. Gotovo bo kaj izvedela o njem, **gotovo** ji bo pisal.

Videla je Toma in Tom je bil kar kor vedno prijažen, zaljubljen, udan. Niti z besedico ni omenil stromašo blečenega mladeniča v oguljeni sukni, ki ga je moral pripeljati k njiju... Bi je izredno prijažna z njim, prisrčno ga je objela in poljubila. Naj le čuti, da ni nihče stopil med njo in njega... Preljubi Tom! Pred vsemi drugimi je bil njen prijatelj in zaščitnik.

In še vedno nobenega glasa od Mihaela. Mučila se je z domnevami. Njeno srce je bilo srdit boj z njenim ponosom.

Napisala je pismo in ga raztrgala, začela je pisati drugo, pa je zopet nehal, slednji je pa vendarle napisala tretje pismo, ga zapečatala in nalenila nanj znamko. Naenkrat je pa znamko strgala s pisma in sklenila poslati ga po slu. Na Mirando se je lahko zanesla. Med predstavo bi se lahko sobarica odpeljala in izročila pismo Mihaelu.

Zvečer je ponovila svojo vlogo: soigraci so se bali, da je bolna. Kako naj bi tudi kipelo življenje v njenih besedah, ko pa so bile njene misli drugie.

Po tretjem dejanju je pričakovala Mirando.

— No?

— Nikogar ni bilo doma, gospodična. In na nobenih vratih ni bilo tablice z imenom Kirk. Dejali so mi, da stanuje gospod gori v četrtem nadstropju. Potraka sem in prišel je ostredno mož. Kar tako brez ovratnika in neobrit. Ta je pokazal na druga vrata in zopet sem potrkala, pa se ni nih-

čel odzval. Zato sem potisnila pismo v spršnjo in odšla.

— Prav si storila, Miranda, hvala ti. Prav, toda Zelta še daleč ni bila zadovoljna. Nekaj tu ni bilo v redu. To je dobro čutila.

— Saj to je vendar smešno, — je zamrmljala nestrupo sama pri sebi. Čemu bi si belila glavo, če me noča videti? Vse življenje sem tekala za njim, toda on tega ni vreden. Zvestega prijatelja ni vreden. Kaj pa imam sploh opraviti z njim?

Drugo jutro navse zgodaj je telefonirala Tomu.

— Tom, ljubček moj, je do »Harnaycool« daleč? Ali bi me mogel odpeljati v enem dnevu tja in nazaj?

— Seveda, prav lahko.

— Ah, tako rada bi se odpeljala tja.

— Kdaj pa?

— Danes.

— Imenito.

Hreprenim po prosti naravi, rada bi si napolnila pljuča s svežim zrakom. Radovedna sem, kako hitro se bova modeli.

Vsa srečna se je smehljala.

— Kdaj lahko prispeš pome?

— Čez dvajset minut. Hočeš še moj kožuh?

— Kaj boš pa ti oblekel?

— Sviter in suknjič.

— Dobro, to mi je zelo všeč... Ah, Tom, ti si imenitven dečko.

— Vse storim rad, samo da ti ustrezem, — je odgovoril prijazno.

Z neba je sijalo motno, rdečkasto solnce. Zrak je bil mrzel, svež in čist. Zelta se je stisnila k svojemu šoferju in veselilo jo je, da cesta tako hitro izginja pod drvečimi kolesi avtomobila. V Crosswicku sta se ustavila, pila vročo kavo, jedla sveže rogljike, se smejala, kramljala in pogovarjala o njegovem novem delu, obenem pa kovala načrte za bodočnost. Vsako leto sta hotela potovati v Evropo, kupiti sta nameravala v Taormini višo, kjer bi lahko nemoteno delač, in Tom je hotel razkazati Pariz, Dunaj, Firenci in Rim, skratka vse kraje, ki jih je dobro poznal in visoko cenil.

Sanje, sanje, čudovite sanje.

»Harnaycool«, njun predragi »Harnaycool« je ležal mrtev in pozabilen. Drevesa so bila gola, zdedlo se je, da so bolečine skrivile njihove veje. Vrt je bil zapuščen, gredice zamrznjene.

čod z odgovarjanjem. — Najmenši oglas Din 5 —

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znamkah Za odgovor znamkoi — Na vprašanje brez znamke ne odgovarjamo. — Najmenši oglas Din 5 —

DRVA, PREMOG,
mizarški, stavbni les in ladijski, tla prodaja Ivan Bohinc, Ljubljana, Linhartova ulica 3. Naročila se sprejemajo tudi v Zidovski ulici 1/L. 32/L

Krojaškega pomočnika sprejme takoj Matija Remškar, krojač, Log st. 20, posta Brezovica pri Ljubljani. 1068

Nekadilec v 5 dneh

s preizkušeno metodo! Za 4 Din dobijo v Zvezni in Narodni knjigarni, Ljubljana. 1068

Znižali smo cene
malim oglasom, da stane **beseda le 50 p.** Zunanji inserenti lahko plačajo male oglaše **z znamkami.**

Mehaničarski pomočnik dobi trajno delo v delavnici. Vprašati: Kamnik, šutna 31.

Morske ribe sveže, razne vrste, jutri v soboto na ribjem trgu. 1074

Ajdov med pitane, zajamečen, po 15 Din kg razpoljilja od 5 do 50 kg po povzetju Kovacič Simon, Kukava, pošta Juršinci pri Ptaju. 1070

HARMONIKE izdelujem nove in sprejemam v voprovilo vse glasbene instrumente. — JANC, LJUBLJANA, Bohoričeva 9.

Hotel Miklč IMA NAPRODAJ prav dobro gnojeno

črno vrtno zemljo po 20 Din m². Na razpolago in odvoz je do konca marca 1931

4 krojaške pomočnike za boljše veliko delo v stalno službo sprejme Janko Kogelj, Loka pri Zidanem mostu. 1071

PRIHRANITE

denar, čas in jezo, ako izolirate zoper vlago in rjo Vaše strehe, temeljne zidove, zelenje kostruktive, vodne nabiralnike, terase, balkone in napeljave iz cevi s svetovno priznanimi

„CONCO“ amerikanski azbestno nitkasti izolacijski produkti.

The Continental Products Co. Euclid, Ohio U. S. A.

Razpečavanje za Jugoslavijo:

Mirko Marmolja, Maribor, Cankarjeva ulica 26.

Vsa dela s »Conco« preparati izvršuje tvrdka

PETER ŽITNIK, splošno kleparstvo in instalacija strelovodov LJUBLJANA, Ambrožev trg 9 Telefon št. 3146. 26/L

Nov policijski škandal v Newyorku

Najnovejša senzacija v newyorškem policijskem škandalu, pri katerem gre za podkupovanje in zlorabo uradne oblasti, je sumljiva smrt koristke Georgije Greyeve, za katero se zanima ves Newyork. Množe se znaki, da gre za nov ranjitev umor, da se odstrani nevarna priča, kajti preiskava je dozna, da je bila Greyeva večkrat po telefonu posvarjena, naj nikar ne izpoveduje pred preiskovalnimi oblastmi. Poleg tega je bilo nedavno vloženo v njeno stanovanje in vse počitovanje razmetano. Dekle je živel v neprestanem strahu, da bo zastrupljen, kajti ko so jo prepeljali v bolničko, je odklonilo lek, dokler je društvo za zatiranje zločinov ni zagotovilo, da se ji ni treba dati strupa. Obdukcija trupla je pokazala, da je bil vrvok smrti dvojno vnetje pljuč. Navzlic temu pa hočejo oblasti drobovje še kemično preiskati.

Društvo za zatiranje zločinov izjavlja, da je treba najprej počakati na izid preiskave, kajti umora ne izključuje niti dejstvo, da je podlegla Greyeva vnetju pljuč, če je to sploh res. V tem primeru je morala biti njena soba okužena z nečem, kar povzroča vnetje pljuč. Društvo za zatiranje zločinov hoče napeti vse sile, da izroči zločince roki pravice in pri tem ga bo podpirala vsa javnost, ki energično zahteva odstranitev vseh kompromitiranih organov, med njimi celo župana Walkera.

— Po dolgem mukepolnem trpljenju je odšel za vedno od nas naš dobr

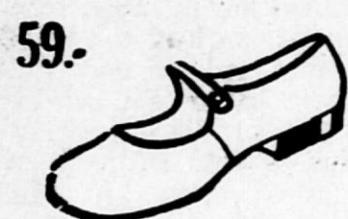
Nemški fizik še ni točno ugotovil, katere zvezde pošiljajo v svetovne stupene žarke. Učenjaki so doslej mislili, da so izhodišče teh žarkov mlade zvezde neke v Mlečni poti. Hess je pa ugotovil, da izloča pogubnosne žarke tudi solnce, čeprav v neznačnih množinah. Če izloča te nevarne žarke solnce, koliko jih izločajo šele mlajše zvezde. K sreči je obdana naša zemlja z debelo zračno plastjo, ki absorbuje večji del pogubnosnih žarkov tako, da je življenje na zemlji sploh mogoče. Gorje pa vsem živim bitjem na zemlji, če bi se naš planet približal takemu oriju kot je Sirius. V tem primeru bi zračna plast ne zadoščala za absorbiranje pogubnosnih žarkov in vsega življenja na zemlji bi bilo mahoma konec.

Poroka v vodi

V luksuznem hotelu »Lido« na Elijskih poljih, ki je obenem nekakšno zabavisko, v katerem je združeno kopališče s plesiščem, se je vršila te dni poroka, kakršna menda še ni bilo na svetu. Ženil se je francoski mojster plavanja Boully s špansko plesalko Marijo del Pilar in za kraj svatve si je izbral ženin element, ki ga kot mojster plavanja obvlada, namreč voda ali bolje rečeno velik bazen v hotelu. Ženil, nevesta in svatve so stopili v kopalnih oblekah v bazen, uradnik, ki je opravil civilno poroko, je pa dal prednost čolnu.

V Parizu se je vršila te dni še druga zanimiva civilna poroka. 13 krat kaznovani zločinec Henry Bauer, ki sedi zdaj v preiskovalnem zaporu, ker je osumljen umora dveh bratov, se je poročil s 40 letno domo din St. Denisa. Samo za hip so mu sneli okave, da je mogel podpisati protokol. Dovolili so mu

Za vso družino!

Vrsta 2651-05

Prodajamo boksaste in la-kaste za isto ceno. — Omo-godite svojim otrokom, da se jim nožice razvijajo nor-malno.

Vrsta 2625-10

Za izprenočo. Poslednji model izrezanih čevljev s kombinacijo kro-kodiljeve imitacije in okusno zapono. Prijubljen če-vlj zaradi izredno dobre pasforme.

Vrsta 1955-98

Iz jelenjega usnja ali iz fi-nega laka, okusno okraše-ni, s polvisoko lahko peto. — Ako želite elegante in udobne čevlje, pridite k nam.

Vrsta 2345-77

Svetli nubuk s temnoru-vačkim boksom in skladu s prirodni barvami pomla-di. Ta čevlj je kombiniran in okrašen, da se lahko no-si poleg vsake pomladne obleke.

Vrsta 9805-05

Plesni čevljčki, izdelani iz najlepšega laka. Pristojajo vsaki toaleti in lahko ple-šete v njih vse sezono. Po-leg čevljčka dobite isto-tako tudi okusno zapono.

Vrsta 7045

Udobne copate iz tople ko-bučevine v raznih barvah, z usnjatim podplatom. Naj-bolj potrebne gospodinji za kuhinjo in dom.

Posetite nas ob priliki!

Bliža se Velika noč.

Skrajni čas je, da spravite v red svojo obutev. Nepotrebno odstra-nite, ponošeno dajte popraviti, a kar Vam manjka, izpopolnite z no-vimi pomladnimi modeli. Nudimo Vam mal pregled svoje velike izbe-re, s katero so naše prodajalnice popolnoma sortirane.

Poleg vsakega para čevljev si izberite ustrezače nogavice

169.-

Vrsta 1634-22

Za dijake. Pomlađi odložite visoke čevlje in jih zamenjajte z udobnimi polčevljimi iz boksa v črni ali rujavi barvi.

89.-

Vrsta 3762-22

Za deč in slabo vreme. — Podplati je podprt in iz mod-nega kravjega usnja. To so čevlji za živahnječe dečke.

199.-

Vrsta 2642-30

Navadno punčka noča neće imeti enakih čevljčkov, kakor jih imajo bratci. Zaradi tega smo ta čevljček okrasili.

199.-

Vrsta 2645-80

Čevlj iz rujavega boksa ali semiša, kombiniran s svetlo barvo. Izdelan s pol-visoko peto. — Model za dame finega okusa.

199.-

Vrsta 2605-72

Praktični izrezani čevlji s polvisoko usnjato peto, iz-delani iz finega boksa žolte ali svetle moderne barve z okusno zapono.

149.-

Vrsta 3945-03

Pomladni čevlji za vsako priliko. Za vsak dan na trg iz boksa, za občutljive no-ge iz ševroja.

49.-

Vrsta 4235-37

Lahki in zelo udobni čevlj-i iz platna v sivi barvi, s trpežnim gumijastim pod-platom, za moške in ženske

69.-

Vrsta 9875-05

Eleganten čevljček z za-pono iz črnega baržuna na visoki peti. Prijubljen je zaradi svoje enostavnosti.

69.-

Vrsta 9815-03

Eleganten salonski čevlj-ček iz črnega baržuna. — Vedno potreben dami za dom, urad in za večkanji ples.

199.-

Vrsta 3635-18

Počevljivi s trakovi so se vedno prijavljenci, zlasti za-radi svoje udobne in lepe oblike.

199.-

Vrsta 5605-27

K pomladni izprehdni ob-lekci si nabavite te lepe izrezane čevljčke. Okraše-ni s kačjim usnjem z viso-ko peto prikazujejo pariško modo.

199.-

Vrsta 9675-38

Kako Vam ugažajo ti kras-ni čevljčki? Okrašili smo jih okusno s kombinacijami raznih barv. Pridite k nam, da Vam jih pokazemo.

199.-

Vrsta 9805-96

Ta najnovejši krov daje no-ticam elegantno linijo. — Kombinacija laka s semi-šem daje temu čevljčku poseben stil, ki bo ugažal vsaki otmeni dami.

69.-

Vrsta 9175-03

Razen satinskih in atlašnih črah in razobarvanih pri-našamo za poletje izdelane čevljčke iz belega rip-stega platna poleg lahkne poletne oblike.

169.-

Vrsta 9637-21

Na zahtevo mnogih svojih odjemalcev prinašamo za to pomlad novo koničasto obliko. Garderoba elegantnega gospoda ni mo-gota brez teh čevljev, in to iz črnega laka in ruja-vega boksa.

249.-

Vrsta 7637-21

Ta udoben in enostaven če-vlj ima svoj stalni krog odjemalcev. Izdelujemo jih iz črnega laka in rujavega boksa za isto ceno.

249.-

Vrsta 7837-21

Ta koničasta fazona je okus otmenega gospoda. Izdelana je na ram, iz najfinješega laka z usnjato peto.

249.-

Vrsta 7637-16

Pomladna novost 1931. — Eleganten čevlj z bogatim okrasom na nizki peti. Zelo lep in prijubljen.

249.-

Vrsta 6637-11

Ako nosite oblike iz an-giških tkanin, ne morete biti brez te oblike športne-ge čevljev, ki je izdelan iz najboljšega boksa in okra-šen z okusnimi luknjičami. Imamo jih v črni in ruja-vevi.

169.-

Vrsta 1937-22

Za Vas, ki ste izpostavljeni šrapacom, so potreben za pomlad lažji čevlji. Evo jih s trpežnim gumijastim pod-platom za neverjetno nizko ceno.

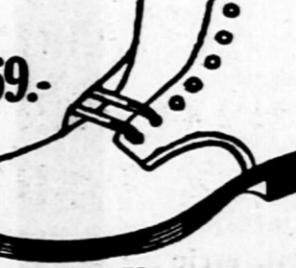
79.-

Vrsta 6807-70 Dim. 79.

Galoče z našo znako so postale znane po vsem sve-tu, ne samo po svoji oblike in dobrri kakovosti, nego tudi po nizki ceni.

169.-

Vrsta 0767-800

Moški čevlj iz mastnega kravjega usnja z gumija-stim podplatom. Primeri za vsako delo. Zelo trpežni.

Vrsta 9677-22 Dim. 249.

Posetite nas ob priliki!

Rata

Izberite najlepše!

169.-

Vrsta 3967-22

Moški čevlj iz la boksa za Štrapace, s podkovalnim podplatom. Trpežni in udobni, ne očujijo nog in ne žepa.